

Virkamiesliiton 2.4.1986 kello 06.00 aloittamien ja 16.4.1986 kello 06.00 laajentamien työnseisausten lopettamiseksi teen sekä virka- että työsuhteita koskevan seuraavan

s o v i n t o e h d o t u k s e n :

1. Tilastonselvitykset

Valtion virkamiesten palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta 17 päivänä huhtikuuta 1986 allekirjoitetun virkaehtosopimuksen mukaan asetetaan toimikunta, jonka tehtävänä on 31.12.1987 mennessä selvittää valtion virkamiesryhmien ja yleisten työmarkkinoiden ansiotaso eri tehtävätasoilla. Selvityksessä on otettava huomioon palkkauksen lisäksi muut palvelussuhteen ehdot sekä palvelussuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Pankinjohtaja Reijo Marjasen johdolla on osapuolten välinen työryhmä valtakunnansovittelijan, valtion työmarkkinalaitoksen ja Virkamiesliiton toimeksiannosta selvittänyt tilastojen tulkintaan ja käyttöön liittyviä kysymyksiä. Työryhmä totesi, etteivät tilastot voi olla avainasemassa tätä työriitaa soviteltaessa. Edelleen työryhmä totesi, että tilastojen käyttöön ja tulkintaan liittyvät erimielisyydet ovat osittain ratkaistavissa ns. Niitamon toimikunnan työn valmistuttua vuoden 1987 lopussa.

Edellä mainitun toimikunnan selvitykseen perustuvat toimenpiteet toteutetaan vuosina 1988-1989 siten kuin niistä erikseen sovitaan.

2. Virkarakenemuutokset

Virkanimissä ja virkojen tehtäväsisällöissä tapahtuu muutoksia siten, etteivät ne vastaa enää virkamiesten tosi-asiassa hoitamia tehtäviä. Kun tällainen olotila on muuttunut

pysyväksi, tulee virkarakenteet muuttaa käytännön tilannetta vastaaviksi. Keinoina voidaan käyttää valtion tulo- ja menoarvion kautta tapahtuvia virkarakennemuutoksia, valtion virkojen ja toimien järjestelyvaltuuslain mukaista menettelyä sekä uudelleenkohdentamista. Näitä menettelyjä täydennetään sopimalla uusista palkkausluokista virkaehtosopimusneuvottelujen yhteydessä.

Kevään 1986 virkaehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 1 §:n mukaan asetetaan työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää mahdollisuudet kehittää palkkaluokittelu-, muistutus- ja lisäpalkkiojärjestelmää. Tämän työryhmän työ tulee liittyvän olennaisesti edellämainittuihin virkarakennemuutos-selvityksiin. Työryhmän tavoitteena on saada aikaan sellainen järjestelmä, jonka yhteydessä osapuolten välillä tapahtuu tehtäväsisältöjen ja virkanimien kehittämistyötä. Työryhmän tehtävään sisältyy myös toimistohenkilökuntaa koskeva palkkaluokittelu-, muistutus- ja lisäpalkkiojärjestelmän luominen.

Edellä olevan mukaisesti sekä virastojen ja laitosten esitysten perusteella pyritään toteuttamaan virkarakennemuutoksia ja virkajärjestelyjä puolustus-, vero-, ja korkeakoulu- ja työvoimahallinnossa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa. Lisäksi konekirjoitustyöryhmän (työryhmä 1985:VM 43) esityksiä tullaan toteuttamaan sopimuskauden aikana.

3. Eräät työaikajärjestelyt

a) Liukuva työaika

Niissä virastoissa ja laitoksissa, joissa liukuvan työajan soveltamisen edellytykset ovat olemassa, otetaan käyttöön liukuva työaika siten, että aamuliukuma on kello 7.00 - 9.00, iltaliukuma kello 15.15 - 17.15, kesällä kello 14.45 - 16.15. Virastojen ja laitosten esityksiin perustuen virkistystauko voidaan lyhentää 45 minuutiksi. Vuoden 1987 alkuun mennessä valmistellaan ohjeet virkistystauon lyhentämiseksi puoleen tuntiin.

b) Työhönsidonnaisuuslisän täydennysosa

Posti- ja telelaitoksen kiinteissä toimipaikoissa asiakas-palvelutehtävissä toimiville työaikalain 5 §:n alaisille postivirkamiehille sekä Valtion Rautateiden vastaavissa tehtävissä toimiville työaikalain alaisille virkamiehille, joiden virantekotaulukon mukainen päivittäinen työaika on vähintään 7,5 tuntia, maksetaan 1.5.1986 lukien työhönsidonnaisuuslisän täydennysosa, jonka suuruus on 15 markkaa jaetulta työvuorolta. Työvuoron osien välinen aika tulee olla yli yhden tunnin. Työhönsidonnaisuuslisän täydennysosa maksetaan virkaehtosopimuksessa sovitun työhönsidonnaisuuslisän asemasta.

Edellä oleva järjestely toteutetaan virkaehtosopimuksen 11 §:n perusteella.

c) Virastotyöaika puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa

Vuoden 1987 alusta otetaan, työaikasopimuksien mukaisia korvausperusteita muuttamatta, hallinnonalakohtaisin ohjein käyttöön virastotyöajan pituinen työaika puolustusvoimissa joukko-osastojen esikunnissa, varuskuntasairaaloiden, korjaamojen ja rakennustoimistojen toimistoissa sekä YK-koulutuskeskuksessa palvelevien, puolustusvoimien virkamiesten työaikasopimuksen tai työaikalain alaisten valtion virkamiesten työaikasopimuksen alaisten toimistotyötä tekevien siviilivirkamiesten ja ei-sotilaallisten värvättyjen sekä vastaavan työsopimussuhteisen henkilöstön osalta sekä rajavartiolaitoksessa rajakoulussa ja merivartiokoulussa ja vartiostojen esikuntajoukkueiden korjaamoissa ja varastoissa palvelevien, rajavartiolaitoksen virkamiesten työaikasopimuksen alaisten toimistotyötä tekevien siviilivirkamiesten sekä vastaavan työsopimussuhteisen henkilöstön osalta. Aikaisemmat virastotyöaikajärjestelyt eivät tämän johdosta kumoudu.

4. Opetusala

Kuulo- ja näkövammaisten koulut, koulukodit, liikuntavammaisten koulut ja erityisammattikoulut

- Oppilaitoksia koskevia säännöksiä muutetaan siten, että 1.8.1986 lukien arkipäiväksi sattuva itsenäisyys- ja vapunpäivä ovat opettajille palkallisia vapaapäiviä.
- Vammaisten erityisammattikoulujen osalta pyritään 1.8.1986 lähtien lukemaan opetusvelvollisuuteen yksi tunti yhteissuunnittelu-aikaa.

Kuulovammaisten ja näkövammaisten ammattikoulut

- Oppilaitoksia koskevia säännöksiä muutetaan siten, että 1.8.1986 lukien arkipäiväksi sattuva itsenäisyys- ja vapunpäivä ovat opettajille palkallisia vapaapäiviä.
- Oppilaitosten osalta pyritään 1.8.1986 lähtien lukemaan oppivelvollisuuteen kaksi tuntia yhteissuunnittelu-aikaa kuten yleisissä ammattikouluissakin.

Maatalous- kotiteollisuusoppilaitokset

- Maatalous- ja kotiteollisuusoppilaitoksia koskevia säännöksiä muutetaan siten, että 1.8.1986 lukien arkipäiväksi sattuva itsenäisyys- ja vapunpäivä ovat opettajille palkallisia vapaapäiviä.
- Maatalous- ja kotiteollisuusoppilaitosten osalta pyritään 1.8.1986 lukien tekemään mahdolliseksi lukea yksi tunti yhteissuunnittelu-aikaa opetusvelvollisuuteen.

Edellä mainitut ammatilliset oppilaitokset

- Niissä edellä mainituissa ammatillisissa oppilaitoksissa, joissa työpäivien lukumäärä on 195 tai enemmän ja jotka viimeistään 1.8.1986 siirtyvät keskias-

teelle, lyhennetään työpäiviä 5 päivällä. Tämän 5 päivän aikana (190 työpäivän lisäksi 5 koulutuspäivää) opettajilla on velvollisuus osallistua koulutukseen. Sovittua työpäivien vähennystä sovelletaan ensimmäisen kerran 1.8.1987 alkavana lukuvuonna.

Asetetaan työryhmä selvittämään peruskouluopetusta antavien oppilaitosten palkkausjärjestelmän kehittämistä, ottaen huomioon oppilaitosten toiminnan luonne ja uuden koululainsäädännön johdosta toteutetut muutokset peruskoulussa.

5. Eräät työterveyshuollon järjestelyt

Valtion alueellisia työterveysasemia perustetaan nykyisten lisäksi sellaisiin asutustaajamiin, joissa tämä on virkamiesten ja muiden valtion palveluksessa olevien lukumäärän ylittäessä 800 henkilöä perusteltua. Lisäksi arviolta noin 10 000 maksutonta sairaanhoitoa vailla olevaa virkamiestä saatetaan sairaanhoidon piiriin muuttamalla posti- ja telelaitoksen sekä Valtion Rautateiden terveysasemat valtion alueellisiksi työterveysasemiksi siten, että muutkin paikkakunnan virastot voivat käyttää niitä.

Alueellisten työterveysasemien asiantuntijavalmiuksia parannetaan palkkaamalla Valtiokonttorin toimesta sijoitettaviksi vv:na 1987-1988 15 erikoislääkintävoimistelijaa ja 11 työterveyspsykologia muiden henkilöstölisäysten lisäksi.

Näihin toimenpiteisiin sekä olemassa olevien alueellisten työterveysasemien toiminnan ylläpitämiseen sekä muuhun työterveyshuollon kehittämiseen liittyvään toimintaan käytetään nykyiseen verrattuna lisäystä 16,7 mmk v. 1987 ja perustetaan 49 tointa alueellisille työterveysasemille.

6. Eräät työehtosopimuskysymykset

Sopimusoikeuskysymykset

Valtion työehtosopimukset solmitaan virasto- ja laitostyöehtosopimuksesta asianomaisen valtiotyönantajaa edustavan hallintoyksikön ja sen työsopimussuhteista henkilöstöä edustavan järjestön tai järjestöjen kesken valtiovarainministeriön kulloinkin antamien neuvottelu- ja sopimusohjeiden mukaisesti. Järjestelmän toimivuus edellyttää, että sopimusoikeudet kunkin sopimuspiirin osalta määräytyvät kaikkien asianomaisten työmarkkinaosapuolten yleisesti hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Henkilöstöjärjestöjen edustavuuteen katsoen Valtion hevosjalostuslaitoksen töitä koskeva palkkahinnoitteluliite sisällytetään maatilahallituksen ja Tutkimusväen Liitto r.y:n välisen työehtosopimuksen piiriin.

Posti- ja telehallituksen ja Teleliitto ry:n välinen työehtosopimus uudistetaan valtiovarainministeriön antamien neuvottelu- ja sopimusohjeiden mukaisesti ottaen voimaantulon osalta huomioon, mitä jäljempänä ao. kohdasta ilmenee. Työehtosopimuksen soveltamisalaa määritettäessä otetaan työmarkkinoilla yleisesti noudatettavien periaatteiden mukaisesti huomioon laitoksen henkilöstön järjestäytymisrakenne ja muuttunut palvelussuhderakenne.

Vammaisten lasten erityiskoulut ja valtion kehitysvammalaitokset siirretään valtion kuluvaan vuoden tulo- ja menoarvion mukaisesti 1.8.1986 lukien sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalalta opetusministeriön hallinnonalalle. Uudet työnantajakeskusvirastot, kouluhallitus ja ammattikasvatushallitus ovat työehtosopimuslain 5 §:n mukaisesti sidotut sosiaalihallituksen tekemiin työehtosopimuksiin.

Eräät muut työehtosopimuskysymykset

Puolustusministeriön ja Puolustusvoimain Henkilökuntaliitto ry:n välinen toimihenkilöitä koskeva, Valtion työnteki-

jäin ja viranhaltijain liitto ry:n vastaavan työehtosopimuksen kanssa rinnakkainen työehtosopimus uudistetaan puolustusministeriössä 26.3.1986 saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti ottaen voimaantulon osalta kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä ao. kohdasta ilmenee. Neuvottelutuloksen mukaisesti asetettavassa työryhmässä selvitetään 1.12.1986 mennessä työehtosopimukseen liittyvän palkkaussopimuksen 1 - 3 §:ien tehtävänimikkeistön uudistamista ottamalla huomioon virkasuhteisen henkilöstön tapahtuneet virkanimikemuutokset hallinnonalalla sekä eräiden henkilökoh- taisten nimikkeiden siirtämistä palkkaryhmittelyyn. Työryh- män yksimieliset ehdotukset toteutetaan aikanaan käytettä- vissä olevien järjestelyvarojen puitteissa ja otetaan asianmukaisesti huomioon työehtosopimusta sovellettaessa.

Tilastokeskuksen työsopimussuhteisten tilastohaastatteli- joiden tehtävä- ja palkkarakennetta kehitetään valtiovarain- ministeriön neuvottelu- ja sopimusohjeiden mukaisesti aika- naan käytettäväksi tulevien järjestelyvarojen puitteissa.

Yliopistojen ja korkeakoulujen yleiset työehtosopimukset ja niitä vastaavat pöytäkirjat uudistetaan opetusministe- riössä 2.4.1986 saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti kuitenkin siten, että voimaantulon osalta noudatetaan, mi- tä jäljempänä ao. kohdasta ilmenee. Kyseisiä työehtosopi- muksia käytäntöön sovellettaessa otetaan huomioon, että palvelusvuosilisä harkinnanvaraisen osan ja vuosisidonnai- sen osan yhteismäärä on, ellei yksittäistapauksessa ole perusteltua aihetta muuhun ratkaisuun, viidennen eli 11 palvelusvuoden jälkeen yhteensä kaksi prosenttia ohjepal- kan ja edellisten vuosisidonnaisten osien yhteismäärästä.

Yliopistojen ja korkeakoulujen atk-alan työehtosopimukset ja niitä vastaavat pöytäkirjat uudistetaan opetusministe- riössä 2.4.1986 saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti kuitenkin siten, että voimaantulon osalta noudatetaan, mitä jäljempänä ao. kohdasta ilmenee.

Työehtosopimuksia käytäntöön sovellettaessa kiinnitetään opetusministeriön toimesta annettavien ohjeiden mukaisesti

huomiota siihen, että henkilökohtaisia palkkoja samoin kuin työehtosopimuksessa edellytetyjä ammattinimikkeiden muutoksia tarkistetaan muun muassa työmarkkinatilanteesta johtuen korkeakouluyhteisön sisäisen palkkarakenteen puitteissa.

Tarkistus, joka välttämättä ei merkitse palkantarkistusta, järjestetään kahdesti vuodessa.

Työehtosopimusten ja niitä vastaavien pöytäkirjojen voimaantulo

Tässä sovintoehdotuksessa tarkoitetut työehtosopimukset ja niitä vastaavat sopimuspöytäkirjat tulevat voimaan edellyttäen, että valtiovarainministeriö on ne hyväksynyt, kukin allekirjoittamispäivästään. Palkkausta koskevien määräysten osalta sopimukset tulevat Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto TVK r.y:n jäsenliittojen suhteen sopimuskauden alun osalta voimaan lähinnä 1.5.1986 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien edellyttäen, että virasto- tai laitospöytäkirjat työsopimusneuvottelut kussakin tässä tarkoitettussa tapauksessa saatetaan päätökseen viimeistään 16.5.1986. Muussa tapauksessa sopimuskauden alusta lukien suoritettavat palkankorotukset tulevat voimaan sopimukseen pääsyä lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

7. Muut sopimusjärjestelyt

Huhtikuun 17 päivänä 1986 allekirjoitetun virkaehtosopimuksen 5 ja 8 §:ssä mainitut sekä virkaehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 3 §:ssä tarkoitetun selvityksen edellyttämät tarkistukset suoritetaan sopimuksen puitteissa siten kuin siitä on erikseen sovittu.

Muilta osin osapuolet hyväksyvät sopimuksen 17.4.1986 valtion virkaehtosopimusten tarkistamisesta sekä valtion työehtosopimusten tarkistamisesta 29.2.1988 päättyväksi sopimuskaudeksi koskevasta valtiovarainministeriön neuvottelu- ja sopimusohjeesta 16.3.1986 saavutetun neuvottelutuloksen.

Tähän sovintoehdotukseen sisältyvien järjestelyjen lisäkustannus on viisisataa miljoonaa markkaa vuositasolla koko valtion henkilöstön osalta.

Sovintoehdotus on kokonaisuus, joka tulee sellaisenaan joko hyväksyä tai hylätä. Kirjalliset vastaukset tulee jättää minulle valtakunnansovittelijain toimistossa perjantaina 2.5.1986 kello 18.00.

Helsingissä huhtikuun 29 päivänä 1986

Valtakunnansovittelija

Teuvo Kallio
Teuvo Kallio